

DELGENERALPLAN FÖR REVÄSVAARA VINDKRAFTSPARK

PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

Datum **10.5.2021**
Skrivet av **Jarkko Kukkola, Noora Niemi**
Beskrivning **Delgeneralplan för Reväsvaara vindkraftspark,
program för deltagande och bedömning**

INNEHÅLL

1.	INLEDNING	1
2.	PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING	1
3.	DELGENERALPLANENS FASER OCH DELTAGANDE	1
4.	INTRESSETER	2
5.	PLANOMRÅDET	3
6.	BASUPPGIFTER OM REVÄSVAARA VINDKRAFTSPROJEKT	4
7.	PLANLÄGGNINGSSITUATION	5
7.1	De riksomfattande målen för områdesanvändningen	5
7.2	Landskapsplan	6
7.3	Generalplaner och detaljplaner	7
8.	BAKGRUNDSMATERIAL OM PLANERINGEN	7
9.	KONSEKVENSBEDÖMNING	8
10.	KONTAKTUPPGIFTER OCH INFORMERING	9

1. INLEDNING

Energiequelle Oy planerar bygga en vindkraftspark på Reväsvaaraområdet i Övertorneå i Finland. För att projektet ska kunna genomföras måste en delgeneralplan utarbetas. Planen utarbetas som konsultarbete av Ramboll Finland Oy.

En delgeneralplan är en generell plan för markanvändningen för att styra placeringen av samhällets olika funktioner i en viss del av kommunen. Delgeneralplanen består av en plankarta inklusive planbeteckningar och -bestämmelser. I delgeneralplanens dokument ingår också en planbeskrivning.

I delgeneralplanen för vindkraft anvisas typiskt delområden där kraftverk får placeras, det maximala antalet kraftverk och deras maximala höjd samt ramvillkor för elöverföringens lösningar. Med planen går det också att förhindra eller att försöka minska eventuella negativa konsekvenser exempelvis genom planering av funktionernas placering eller med planbestämmelser.

Enligt den ändring av markanvändnings- och byggplanen som trädde i kraft 2011 kan kommunen bevilja bygglov för ett vindkraftsprojekt direkt på basis av en delgeneralplan. Den här delgeneralplanen utarbetas som en generalplan enligt 77a § i markanvändnings- och bygglagen (MBL) och kan användas som grund för beviljande av bygglov.

2. PROGRAM FÖR DELTAGANDE OCH BEDÖMNING

Det här dokumentet är ett program för deltagande och bedömning (förkortas PDB) för Reväsvaara delgeneralplan. Kommunen framlägger programmet offentligt då planläggningsprocessen pågår. Programmet för deltagande och bedömning:

- presenterar utgångspunkter och mål för arbetet med att utarbeta delgeneralplanen,
- beskriver planläggningens faser och hur planläggningen framskrider,
- beskriver hur och när intressenterna kan delta i planläggningen och
- beskriver hur planens konsekvenser bedöms under planeringens gång.

Programmet för deltagande och bedömning finns tillgängligt i Övertorneå kommunbyrå eller på Övertorneå kommuns webbplats under hela planeringsprocessens gång och det går att ta ställning till det ända tills förslaget till delgeneralplan framläggs offentligt. Programmet för deltagande och bedömning uppdateras vid behov medan arbetet med delgeneralplanen pågår.

3. DELGENERALPLANENS FASER OCH DELTAGANDE

Arbetet med Reväsvaara delgeneralplan för vindkraft startade ursprungligen våren 2014. Övertorneå kommunfullmäktige godkände planen 29.8.2016, men planen överklagades till Norra Finlands förvaltningsdomstol. Förvaltningsdomstolen förkastade fullmäktiges beslut om att godkänna planen. Det finns inget juridiskt hinder för att förverkliga området, men utredningarna ansågs vara bristfälliga, speciellt beträffande landskapet och kulturmiljön.

Övertorneå kommunstyrelse beslutade på förslag av Energiequelle Oy 17.8.2020 § 128 att starta arbetet med att utarbeta en delgeneralplan med rättsverkan för Reväsvaaraområdet i Övertorneå. Tekniska nämnden godkände 14.10.2020 § 83 planutkastets program för deltagande och bedömning för offentlig framläggning. Arbetet med delgeneralplanen framskrider på följande sätt:

- inledningsfas
- beredningsfas (planutkast)
- förslagsfas (planförslag)
- godkännande.

Den eftersträfvade tidsplanen är preliminärt att planens beredningsmaterial (planutkastet) ska läggas fram offentligt och att respons om det (utlåtanden, åsikter) ska kunna ges på våren 2021. Därefter utarbetas ett planförslag, och enligt en preliminär bedömning kommer planförslaget att läggas fram offentligt och respons (utlåtanden, anmärkningar) att kunna ges hösten 2021. Efter planförslagsfasen finns planerna, varvid planen ska kunna behandlas för godkännande före utgången av 2021.

I planläggningsarbetets beredningsfas ordnas ett informationsmöte för allmänheten med möjlighet att få information och ge respons om planprojektet. Både programmet för deltagande och bedömning, delgeneralplanens beredningsmaterial (planutkast) och planförslag läggs fram offentligt i olika faser, varvid intressenterna har möjlighet att framföra åsikter, utlåtanden och anmärkningar om materialet. Kommuninvånarna och andra intressenter har rätt att överklaga beslut om att godkänna delgeneralplanen.

Information om delgeneralplanens faser, möten för allmänheten samt om framläggningen av planmaterialet i berednings- och förslagsfasen ges genom annonsering, kungörelser och meddelanden på Övertorneå kommuns webbplats och på kommunens anslagstavla samt i tidningen. Information finns också i programmet för deltagande och bedömning, som uppdateras under processens gång och då tidsplanerna preciseras. Mera information fås också på Energiequelles webbplats.

I generalplaneringen ingår även samarbete med myndigheterna i enlighet med markanvändnings- och bygglagen (MBL). Myndighetssamråd ordnas i planläggningens inledningsfas och vid behov i godkännandefasen. Dessutom ordnas vid behov

informella arbetsråd. Vid behov ordnas samråd enligt 53 § i renskötsellagen tillsammans med renbeteslaget Lohijärven paliskunta och renbeteslagens förening Paliskuntain yhdistys.

Miljöministeriet måste informera en annan stat om sådana planer som sannolikt orsakar gränsöverskridande konsekvenser (199 § MBL och 99 § MBF). Vindkraftsområdet i Reväsvaara kommer att synas också till svenska sidan. Miljöministeriet beslutar huruvida ett internationellt samrådsförfarande enligt 199 § i MBL ska anslutas till planläggningen. Det här innebär i praktiken att det här programmet för deltagande och bedömning samt centrala delar av plandokumenterna i berednings- och förslagsfaserna kommer att översättas till svenska och i respektive fas sändas till myndigheterna i Sverige. Samtidigt begärs utlåtanden.

Planläggningens faser och en preliminär eftersträvd tidsplan för planläggningen presenteras i följande tabell. De faser som är viktigast med tanke på deltagande anges med fet stil. Tabellen och arbetets tidsplan uppdateras under arbetets gång.

Tabell 3.1. Planläggningens gång och en preliminär uppskattning av tidsplanen. De händelser som är viktigast med tanke på deltagande anges med fet stil. Tidsplanen preciseras under processens gång.

PLANERINGSFAS	UPPSKATTAD TIDS-PLAN	VAD SKER I PLANLÄGGNINGSPROCESSEN
Inledningsfasen	Augusti 2020– november 2020	<ul style="list-style-type: none">• Kungörelse om anhängiggörande• Programmet för deltagande och bedömning (PDB) läggs fram offentligt, respons om PDB kan ges fram tills planförslaget läggs fram offentligt• Samråd med miljöministeriet
Beredningsfasen	November 2020– april 2021	<ul style="list-style-type: none">• Planutkast och annat beredningsmaterial utarbetas• Inledningsfasens myndighetssamråd• Planens beredningsmaterial offentligt framlagt• Informationsmöte för allmänheten• Utlåtanden och åsikter om beredningsmaterialet• Bemötanden av responsen om planens beredningsmaterial utarbetas
Förslagsfasen	Maj 2021– september 2021	<ul style="list-style-type: none">• Planförslag utarbetas• Planförslaget offentligt framlagt• Informationsmöte för allmänheten• Utlåtande och anmärkningar om planförslaget• Bemötanden av responsen om planförslaget utarbetas• Myndigheternas samråd i förslagsfasen vid behov
Godkännande	Oktober 2021– december 2021	<ul style="list-style-type: none">• Godkännande i kommunfullmäktige, beslutet om godkännande kan överklagas till förvaltningsdomstolen.

4. INTRESSETER

Intressenter vid planläggning är enligt markanvändnings- och bygglagen områdets markägare samt de vilkas boende, arbete eller andra förhållanden betydligt kan påverkas av planen samt myndigheter och sammanslutningar vilkas verksamhetsområde behandlas i planeringen. Intressenterna har rätt att delta i beredningen av planen, bedöma dess konsekvenser samt framföra sina åsikter om planen skriftligt eller muntligt (62 § MBL). I tabellen nedan finns en preliminär sammanställning av intressenterna i delgeneralplaneringen av ett vindkraftsområde i Reväsvaara. Tabellen kompletteras vid behov under arbetets gång.

Tabell 4.1. Intressenter.

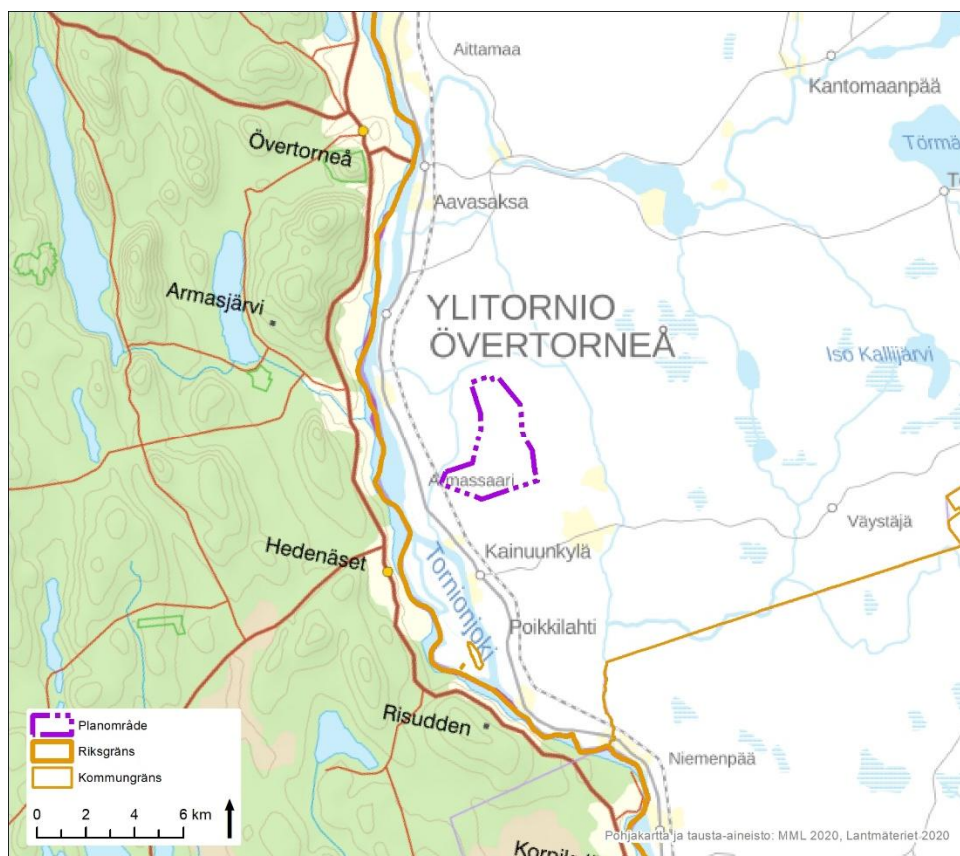
PRIVATPERSONER	SAMMANSLUTNINGAR, FÖRENINGAR	MYNDIGHETER
<ul style="list-style-type: none">• markägare ja fastighetsägare• näromgivningens invånare och fritidsboende• kommuninvånare, grannkommunernas invånare• andra vilkas boende, arbete eller andra förhållanden betydligt kan påverkas av planen	<ul style="list-style-type: none">• näringslivets föreningar• energibolag• elbolaget Tornionlaakson Sähkö• ANS Finland Oy• Fingrid Oyj• Suomen Turvallisuusverkko Oy• Finavia Oyj• Digita Oy• byalag• musei- och hembygdsföreningar• naturskyddsföreningar• skogsvårdsföreningar• jaktföreningar• jaktvårdsföreningar:• renbetslaget Lohijärven paliskunta• renbeteslagens förening Paliskuntain yhdistys• Finsk-svenska gränsälvskommissionen• andra eventuella sammanslutningar	<ul style="list-style-type: none">• Övertorneå kommuns förvaltningar• Lapplands förbund• Närings-, trafik- och miljöcentralen i Lappland (NTM)• Lapplands regionförvaltningsverk (RFV)• Transport- och kommunikationsverket Traficom• Finlands skogscentral• Lapplands räddningsverk• Museiverket• Forststyrelsen• Trafikledsverket• Försvarsmakten, huvudstaben• Meteorologiska institutet• Lapplands gränsbevakningen• Säkerhets- och kemikalieverket (Tukes)• grannkommunerna• Intressenter på svenska sidan (vid behov)• andra myndigheter enligt bedömning

5. PLANOMRÅDET

Planområdet ligger i Reväsvaaraområdet i Övertorneå kommun cirka 4–5 kilometer sydost om Övertorneå kommuncentrum. Svenska gränsen ligger som närmast på cirka 3 kilometers avstånd och vägen Torniontie (E8), som följer Torne älvadal, cirka 2 kilometer väster om planeringsområdet. Planområdet omfattar cirka 1 042 hektar och det ägs i sin helhet av privata markägare. Planeringsområdets avgränsning preciseras under planläggningsarbetets gång.

Största delen av planeringsområdet ligger på ett skogbevuxet åsområde. Terrängens höjdnivå på planeringsområdet är som högst cirka +240 m ö.h. och marknivån i Torne älvadal cirka +50 m ö.h. Planeringsområdet används till stor del för skogsbruk. Genom området löper också en friluftsled och på krönområdet finns ett vindskydd. I projektområdets omedelbara närhet finns bl.a. marktäktsområden och därtill hörande näringsverksamhet samt en skjutbana och en vattentäkt.

På planeringsområdet finns ingen fast bebyggelse eller fritidsbebyggelse. Närmaste bostadsbyggnader finns cirka 450 m väster om planområdet. Enligt den preliminära placeringen blir avståndet från vindkraftverken till närmaste bostadsbyggnader drygt 2 kilometer.

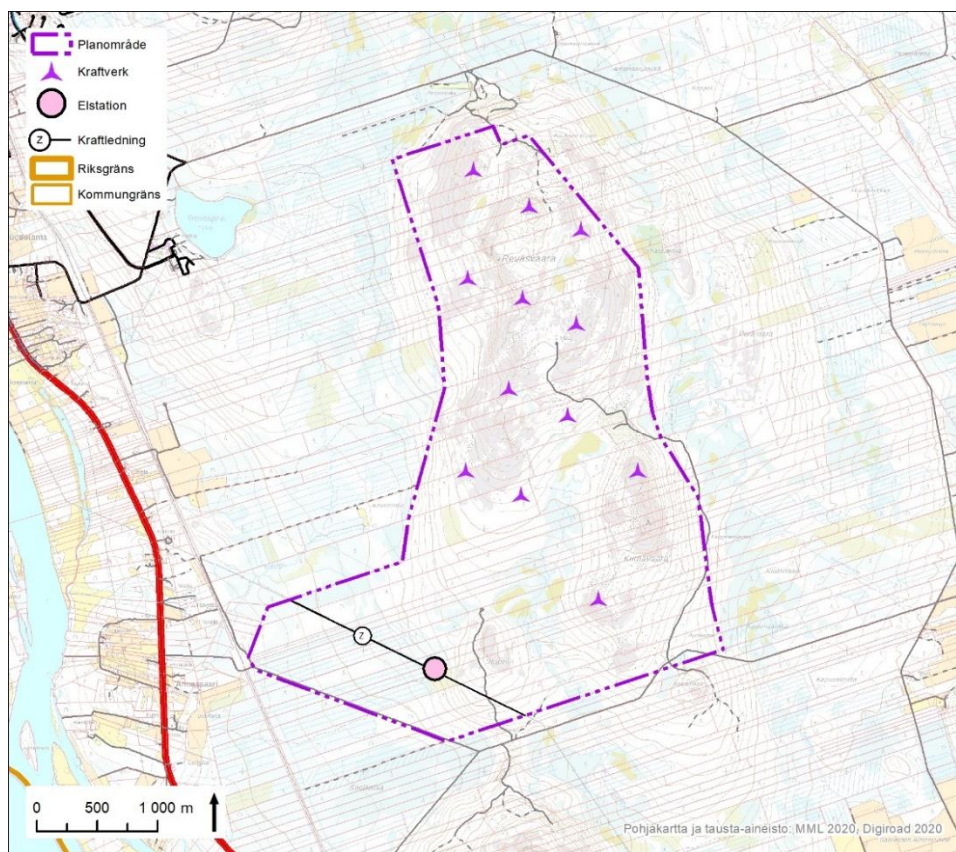

Figur 5.1. Planområdets ungefärliga läge.

6. BASUPPGIFTER OM REVÄSVAARA VINDKRAFTSPROJEKT

På planområdet anvisas högst 12 vindkraftverk med en enhetseffekt på 5–8 megawatt (MW). Vindkraftsparken består av vindkraftverk inklusive fundament, jordkablar mellan dem, vindkraftsparkens elstation, eventuellt behövlig 110 kV kraftledning för anslutning till elnätet samt vägar som sammanbinder vindkraftverken.

Det planeras att vindkraftsparken ska anslutas till Tornionlaaxson Sähkö Oy:s 110 kV kraftledning, som löper genom projektområdets sydvästra del, med antingen jordkabel eller luftledning. Varje vindkraftverk består av fundament, torn, maskinhus samt rotor. Vindkraftverkens totalhöjd är högst 230 meter från marknivån.

Figur 6.1. Planområdets avgränsning och vindkraftverkens preliminära placering.

7. PLANLÄGGNINGSSITUATION

7.1 De riksomfattande målen för områdesanvändningen

Statens och kommunernas myndigheter ska i sin verksamhet beakta de riksomfattande målen för områdesanvändningen (Statsrådets beslut 14.12.2017, de reviderade målen trädde i kraft 1.4.2018) och arbeta för att de ska fullföljas. Myndigheterna ska också bedöma konsekvenserna av sina åtgärder med tanke på de riksomfattande målen för områdesanvändningen.

Av de riksomfattande målen för områdesanvändningen har särskilt följande målhelheter och deras mål anknytning till delgeneralplaneområdet och vindkraft:

- **Fungerande samhällen och hållbara färdsätt**
Olika områdets livskraft och utnyttjande av deras styrkor främjas. Förutsättningar skapas för utveckling av närings- och företagsverksamhet samt för tillräcklig och mångsidig bostadsproduktion enligt befolkningsutvecklingen. Förutsättningar skapas för en kolsnål och resurseffektiv samhällsutveckling, som i främsta hand stöder sig på den befintliga strukturen.
- **En sund och trygg miljö**
Olägenheter för miljön och hälsan orsakade av buller, vibrationer och dålig luftkvalitet förebyggs. Ett tillräckligt stort avstånd lämnas mellan verksamheter som orsakar skadliga hälsoeffekter eller olycksrisker och verksamheter som är känsliga för effekterna, eller också hanteras riskerna på annat sätt. De behov som gäller samhällets övergripande säkerhet beaktas, i synnerhet försvarets och gränsbevakningens behov, och för dem säkerställs tillräckliga regionala utvecklingsförutsättningar och verksamhetsmöjligheter.
- **En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar**
Det sörs för att den nationellt värdefulla kulturmiljöns och naturarvets värden tryggas. Bevarandet av områden och ekologiska förbindelser som är värdefulla med tanke på naturens mångfald främjas. Det sörs för att det finns tillräckligt med områden som lämpar sig för rekreation samt för att nätverket av grönområden består. Förutsättningar för bioekonomin och den cirkulära ekonomin skapas samt ett hållbart nyttjande av naturtillgångarna främjas. Det sörs för att sammanhängande odlings- och skogsområden som är viktiga för jord- och skogsbruket samt områden som är viktiga för den samiska kulturen och de samiska näringarna bevaras.
- **En energiförsörjning med förmåga att vara förnybar**

Det skapas beredskap för produktion av förnybar energi och behovet av logistiska lösningar för detta. Vindkraftverken ska i första hand koncentreras till enheter som omfattar flera kraftverk.

När nya kraftledningar dras ska i första hand de befintliga ledningskorridorerna utnyttjas.

Beträffande vindkraft står det i de riksomfattande målen för områdesanvändningen i kapitlet om en energiförsörjning med förmåga att vara förnybar, avsnittet om bakgrund och behov:

- Det är nödvändigt att i områdesanvändningen bereda sig på en betydande ökning av produktionen av förnybar energi, särskilt produktion och användning av bioenergi samt på ett storskaligt utnyttjande av vindkraftspotentialen.
Den ökande vindkraftsproduktionen förutsätter att vindkraftsutbyggnaden anpassas till den omgivande markanvändningen och att skadliga verkningar beaktas på adekvat sätt. De skadliga verkningarna av vindkraftverken kan minimeras och den tekniskekonomiska genomförbarheten förbättras, ifall vindkraftverken placeras i stora enheter.

7.2 Landskapsplan

Landskapsplanen för Västra Lappland fastställdes av miljöministeriet 19.2.2014. Landskapsplanen vann laga kraft genom högsta förvaltningsdomstolens beslut 11.9.2015.

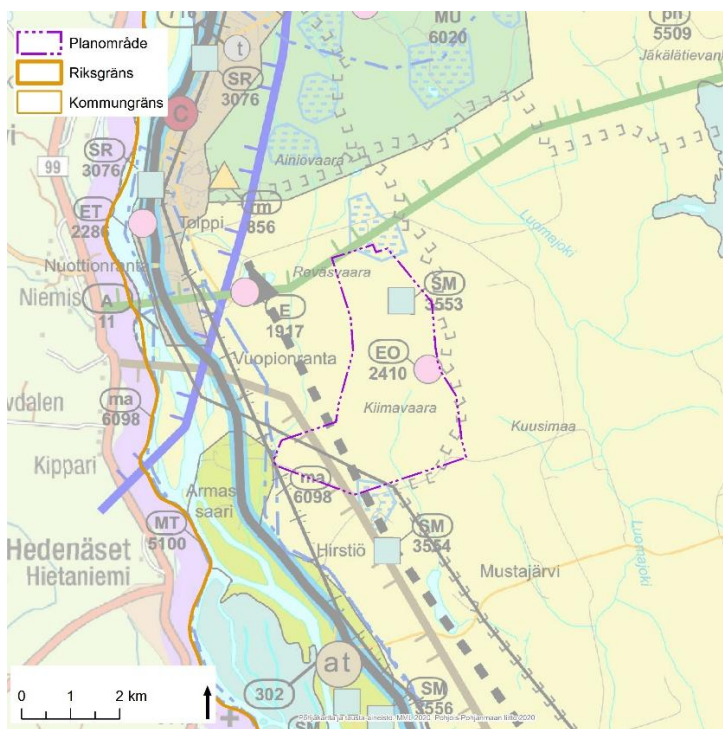
I landskapsplanen är Reväsvaaraområdet anvisat som jord- och skogsbruksdominerat område (M). Beteckningen avser områden som huvudsakligen är ämnade för jord- och skogsbruk och som också kan användas för andra ändamål, förutsatt att det huvudsakliga användningsändamålet inte störs och att områdets karaktär inte förändras. På generalplaneområdet finns dessutom ett fornminnesobjekt (SM 3553) anvisat.

I norra och södra delen av området finns anvisat ett grundvattenområde som är viktigt eller lämpligt för vattenförsörjning och i östra delen ett marktäktsområde (EO 2410). I östra delen av området finns en snöskoterled anvisad. Sydvästra hörnet av generalplaneområdet ingår i ett område för utveckling av landsbygden (mk). Området norrut från Reväsvaara är anvisat som område med turistattraktioner (mv). I sydvästra delen finns anvisat en kraftledning (z) och en utvecklingskorridor/ett förbindelsebehov för kollektivtrafik (jl).

Övertorneåområdet ingår i ett renskötselområde som finns anvisat i landskapsplanen och för området gäller också landskapsplanens allmänna bestämmelser. I planeringsbestämmelserna för Reväsvaaraområdet förutsätts bland annat att

- naturmiljön, landskapet och kulturmiljön ska beaktas
- vindkraftverk ska placeras i grupper bestående av flera vindkraftverk
- konsekvenserna av vindkraftsutbyggnaden ska beaktas och dess konsekvenser lindras
- flyghindrens höjdbegränsningar, luftbevakningsradar samt försvarsmaktens radioförbindelser ska beaktas vid planering av vindkraftverk
- renskötelsens och andra naturnäringars verksamhetsförutsättningar i fråga om områdesanvändning ska tryggas
- bullerolägenheter ska förhindras och trivseln i miljön tryggas samt
- fornlämningar ska beaktas.

I landskapsplanen blev vissa vindkraftsområden inte fastställda, bland annat beteckningen tv 2390 för Reväsvaara samt därtill hörande bestämmelser. Landskapsplanen utgör dock inte något hinder för att Reväsvaara ska kunna anvisas för vindkraftsutbyggnad i en generalplan.

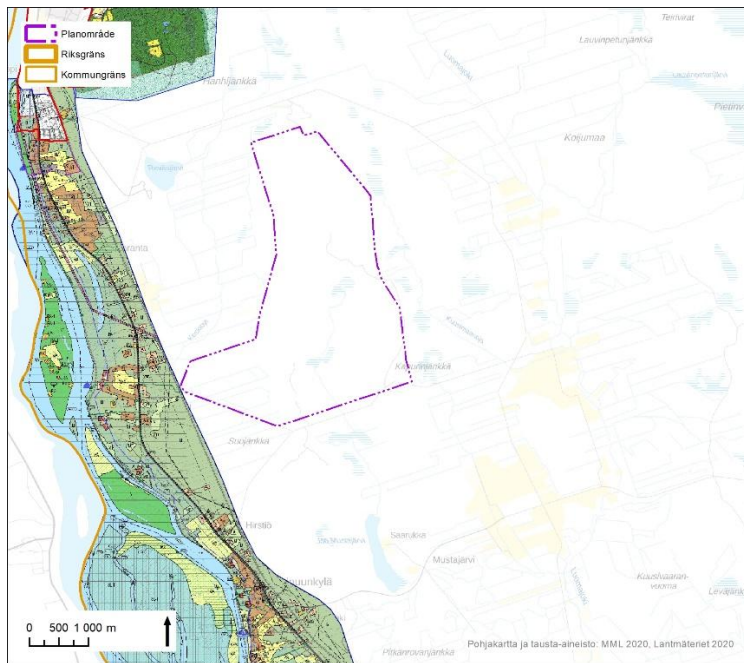

Figur 7.1. Utdrag ur Västra Lapplands landskapsplanekarta, som fastställdes av miljöministeriet 19.2.2014, samt utdrag ur planbestämmelserna. Planområdet är utritat med ett violett streck.

7.3 Generalplaner och detaljplaner

På projektområdet finns inga gällande detaljplaner. Övertorneå kommuncentrum är detaljplanerat. Det ligger som närmast cirka 3 kilometer nordväst om planområdet.

Planrådets västra spets tangerar planområdet i delgeneralplanen för Torne älv (godkänd av Övertorneå fullmäktige 22.6.2020).

Figur 7.2. Utdrag ur delgeneralplanen för Torne älv. Öster om den ligger Reväsvaara delgeneralplanområdet.

8. BAKGRUNDSMATERIAL OM PLANERINGEN

I samband med att planen utarbetas görs en sammanställning av bakgrundsinformation om områdets förhållanden för planbeskrivningen. Projektets viktigaste bakgrundsmaterial är:

- Miljökonsekvensbeskrivningen från 2015 och dess bilagor
- Materialet för delgeneralplaneprocessen 2016

I planprocessen utnyttjas utredningarna om Reväsvaaraområdet och annat bakgrundsmaterial såsom myndigheternas register samt erfarenheter från motsvarande tidigare projekt och regionens förhållanden.

9. KONSEKVENSBEDÖMNING

Planens konsekvensbedömning baseras främst på konsekvensbedömningen som gjorts på projektområdet i det tidigare MKB-förfarandet och den tidigare delgeneralplaneprocessen. Konsekvensbedömningen preciseras bland annat utgående från planlösningen och växelverkan. I samband med planprocessen fås särskild uppmärksamhet vid att utredningarna ska vara tillräckliga. Konsekvensbedömningen kompletteras med beaktande av framför allt konsekvenserna för landskapet och kulturmiljön. I bedömningen beaktas både direkta och indirekta konsekvenser samt olika faser i anslutning till att projektet genomförs. Vid utredning av miljökonsekvenserna läggs tyngdpunkten på de konsekvenser som har bedömts och upplevts vara betydande.

Då planen utarbetas ska följande konsekvenser bedömas (1 § i markanvändnings- och byggförordningen)

- människornas levnadsförhållanden och livsmiljö
- mark och berggrund, vatten, luft och klimat
- växt- och djurarter, naturens mångfald och naturresurser
- region- och samhällsstrukturen, samhälls- och energiekonomin samt trafiken
- stadsbilden, landskapet, kulturarvet och den byggda miljön samt
- utvecklingen av fungerande konkurrens i näringslivet.

I vindkraftsprojekt är det karakteristiskt att konsekvenserna för landskapet och naturen (bl.a. konsekvenserna för fåglarna) samt människornas levnadsförhållanden och livsmiljö (bl.a. hur konsekvenserna för landskapet upplevs, buller, rörliga skuggor, konsekvenser för näringar) är speciellt viktiga. Konsekvenserna som berör den svenska sidan bedöms på motsvarande sätt som på den finska sidan.

10. KONTAKTUPPGIFTER OCH INFORMERING

Mera information om planeringsarbetet fås av Övertorneå kommun samt Ramboll Finland Oy:s och Energiequelle Oy:s kontaktpersoner.

Kungörelser

På kommunens webbplats, anslagstavlor och i lokaltidningen.

Materialet finns offentligt framlagt under framläggningstiden

på kommunbyrån, på Övertorneå kommuns webbplats (www.ylitornio.fi)

Respons om det framlagda materialet kan ges till

Övertorneå kommun, Kommunbyrån

Alkkulanraitti 55

95600 Övertorneå

e-post: kirjaamo@ylitornio.fi

Övertorneå kommun

Kommundirektör Tapani Melaluoto

Tel. 0400 692 890

Teknisk direktör Jarmo Jaako

Tel. 040 584 4046

e-post: fornamn.efternamn@ylitornio.fi

www.ylitornio.fi

Den projektansvarige

Energiequelle Oy

Atte Lohman

Tel. 050 412 0392

lohman@energiequelle.fi

www.energiequelle.fi

Konsult som utarbetar planen

Ramboll Finland Oy

Jarkko Kukkola, Juha Riihiranta

Tel. 020 755 611

e-post: fornamn.efternamn@ramboll.fi

www.ramboll.fi